

STANOVISKO č. 3/2008

EURÓPSKEJ AGENTÚRY PRE BEZPEČNOSŤ LETECTVA

z 1. septembra 2008

k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES

„Vykonávanie záverov CAEP/7“

I. Všeobecne

1. Účelom tohto stanoviska je navrhnúť Komisii zmenu a doplnenie článku 6 nariadenia Komisie (ES) č. 216/2008¹ (ďalej len „základné nariadenie“). Dôvody tejto činnosti v oblasti tvorby predpisov sú opísané ďalej.
2. Stanovisko bolo prijaté postupom, ktorý stanovila správna rada² Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) v súlade s ustanoveniami článku 19 základného nariadenia.

II. Konzultácia

3. Oznámenie o návrhu zmeny a doplnenia (*Notice of proposed ammendment*; NPA) 2008-02 obsahujúce návrh stanoviska k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa základné nariadenie, bolo uverejnené 20. marca 2008 na internetových stránkach agentúry.
4. Do konečného termínu 1. mája 2008 dostala agentúra 3 pripomienky od 3 vnútroštátnych leteckých orgánov.
5. Prijatie všetkých pripomienok bolo potvrdené a pripomienky boli začlenené do dokumentu pripomienok a odpovedí (*Comment Response Document*; CRD), ktorý bol 26. júna 2008 uverejnený na internetových stránkach agentúry na dvojmesačnú konzultáciu. Tento dokument obsahuje zoznam všetkých osôb a organizácií, ktoré predložili pripomienky, a odpovede agentúry. Agentúra dostala iba jednu reakciu ako odpoveď na CRD. Keďže táto odpoveď podporila pripomienky uvedené v CRD, nevyžadovali sa žiadne ďalšie zmeny.
6. Všetky prijaté pripomienky podporujú zaradenie zmien a doplnení ICAO do právnych predpisov Spoločenstva a príslušnú úpravu článku 6 základného nariadenia a certifikačných špecifikácií CS-36 podľa návrhu agentúry.

III. Obsah stanoviska agentúry

7. Účelom tohto stanoviska je zmeniť a doplniť článok 6 základného nariadenia tak, aby sa aktualizoval odkaz na najnovšie vydanie prílohy 16. Obsah týchto zmien a doplnení je vysvetlený ďalej.

Zmena a doplnenie 9 zväzku I prílohy 16 Chicagského dohovoru

8. Zmenu a doplnenie 9 Medzinárodných noriem a odporúčaných predpisov, Ochrana životného prostredia – Letecký hluk (príloha 16, zväzok I Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve) schválila Rada Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo (ICAO) na štvrtej porade svojho 183. zasadnutia 7. marca 2008. Rada ICAO stanovila, že zmena a doplnenie sa stane účinnou, čo sa však nebude vzťahovať na tie časti, ku ktorým väčšina zmluvných štátov vyjadrí svoj nesúhlas pred 20. júlom 2008. Zmena a doplnenie 9 sa začne uplatňovať v svojom schválenom rozsahu od 20. novembra

---

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES ((Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1).

² Rozhodnutie správnej rady o postupe, ktorý má agentúra uplatňovať pri vydávaní stanovísk, špecifikácií osvedčení a poradenských materiálov (postup pri tvorbe predpisov), EASA MB 08-2007 z 13.6.2007.

2008. Zmluvné štáty boli 28. marca 2008 informované listom ICAO (State letter AN 1/61.2-08/20) o týchto rozhodnutiach ICAO.

9. Účelom zmeny a doplnenia 9 zväzku I prílohy 16 Chicagského dohovoru je ujasniť administratívne a technické otázky vyplývajúce z uplatňovania predvádzacích programov a súvisiacich usmernení týkajúcich sa osvedčení o hlukovej spôsobilosti lietadiel. V nasledujúcich odsekoch sa nachádza podrobnejší opis vybraných základných tém administratívneho a technického charakteru, ktoré sa zavádzajú zmenou a doplnením 9.

Zmeny v používanom jazyku

10. Zmenou a doplnením 8 zväzku I prílohy 16 Chicagského dohovoru sa nahradilo slovné spojenie „osvedčenie letovej spôsobilosti prototypu“ výrazom „typové osvedčenie“ v kapitole 1 zväzku I (Administratíva). To zodpovedalo používanej terminológii a harmonizovalo zväzok I prílohy 16 s ostatnými dokumentmi ICAO. Účelom zmeny a doplnenia 9 je príslušne upraviť zväzok I prílohy 16 Chicagského dohovoru. Na zachovanie pojmu originality obsiahnutej v slove „prototyp“, ktoré sa použilo na inom mieste v danom texte, sa však muselo postupovať opatrne, a preto sa do odseku 1.10 v kapitole 1 vložila zmena a doplnenie 9 s cieľom vrátiť pravidlám použiteľnosti pôvodný význam. Táto úprava sa týkala žiadostí predkladaných štátom, v ktorom bolo vyvinuté lietadlo, čím sa dosiahol súlad s jazykom používaným v prílohe 8 Chicagského dohovoru.
11. V zmysle prílohy 8 Chicagského dohovoru sa zmena a doplnenie 9 zväzku I prílohy 16 Chicagského dohovoru z jazykového hľadiska odvoláva na dátum predloženia žiadosti, a nie na dátum prijatia žiadosti.

Definície týkajúce sa rýchlosti vetra

12. Definície jednotlivých limitov rýchlosti vetra vo zväzku I prílohy 16 Chicagského dohovoru nie sú jednoznačné, a ani jednotné. Ujasnenie bolo mimoriadne dôležité, pretože rýchlosť vetra prekračujúca stanovené limity je bežný dôvod na odloženie veľmi nákladných testov na osvedčovanie hlukovej spôsobilosti. Rozdiely v technickej realizácii spôsobené dvojzmyselnými a nejednotnými pravidlami by v prípade jednotlivých žiadateľov mohli viesť k veľkým rozdielom v nákladoch na osvedčovanie hlukovej spôsobilosti a mohli by vyústiť do odchýlok v opakovateľnosti a presnosti výsledkov. Na základe usmernení vydaných Svetovou meteorologickou organizáciou (*World Meteorological Organization, WMO*) a odborného poradenstva zo strany meteorologického úseku ICAO sa zmenou a doplnením 9 zväzku I prílohy 16 Chicagského dohovoru ustanovuje technicky podložený a jasne definovaný súbor špecifikácií.

Aktualizácia odkazov na normy IEC

13. Zväzok I prílohy 16 Chicagského dohovoru obsahuje odkazy na normy Medzinárodnej elektrotechnickej komisie (*International Electrotechnical Commission; IEC*), ktoré ustanovujú špecifikácie pre zariadenia používané pri osvedčovaní hlukovej spôsobilosti lietadiel. V priebehu rokov IEC neustále aktualizovala tieto špecifikácie, aby zodpovedali pokroku v elektronike a vo výrobných a meracích technikách. Zmenou a doplnením 9 sa do zväzku I prílohy 16 Chicagského dohovoru vložil odkaz na najnovšie normy IEC.

Zmena a doplnenie 6 zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru

14. Zmenu a doplnenie 6 Medzinárodných noriem a odporúčaných predpisov, Ochrana životného prostredia – Emisie leteckých motorov (príloha 16, zväzok II Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve) schválila rada ICAO na štvrtjej porade svojho 183.

zasadnutia 7. marca 2008. Rada ICAO stanovila, že zmena a doplnenie sa stane účinnou, čo sa však nebude vzťahovať na tie časti, ku ktorým väčšina zmluvných štátov vyjadrí svoj nesúhlas pred 20. júlom 2008. Zmena a doplnenie 6 sa začne uplatňovať v svojom schválenom rozsahu od 20. novembra 2008. Zmluvné štáty boli 2. apríla 2008 informované listom ICAO (State letter AN 1/62,2-08/21) o týchto rozhodnutiach ICAO.

15. Zmena a doplnenie 6 zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru sa týka administratívnych a technických otázok súvisiacich najmä s modernizáciou predvádzacích programov a usmerneniami o osvedčovaní motorov. V nasledujúcich odsekoch sa nachádza podrobnejší opis vybraných základných tém administratívneho a technického charakteru, ktoré sa zavádzajú zmenou a doplnením 6.

Prehodnotenie aktuálnych korekcií plynných emisií vzhľadom na podmienky v daný referenčný deň

16. Výbor pre ochranu životného prostredia v letectve (*Committee on Aviation Environmental Protection; CAEP*) vymenoval niekoľko problematických oblastí súvisiacich s nasledovnými bodmi:

- 1) Terminológia týkajúca sa korekcií referenčných podmienok leteckých motorov a referenčných atmosférických podmienok, zavedená v zväzku II prílohy 19 Chicagského dohovoru, nie je jednotná.
- 2) výrazy používané na korekciu vlhkosti vzduchu nie sú jednoznačné, a
- 3) na opis nastavenia ťahu sa používalo niekoľko očividne ekvivalentných výrazov.

Zmena a doplnenie 6 zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru je zameraná na odstránenie týchto nezrovnalostí a

- 1) obsahuje revidovaný text s presnými špecifikáciami pre uplatniteľné korekcie referenčných podmienok leteckých motorov a referenčných atmosférických podmienok,
- 2) zavádza jednoznačné rozlišovanie medzi dvoma rôznymi výrazmi pre vlhkosť, a
- 3) používa výraz „pristávací a štartovací prevádzkový režim“, ak ide o jednotlivé body pristávacieho a štartovacieho cyklu a výraz „nastavenie ťahu“, ak ide o nešpecifikované prevádzkové podmienky.

Prehodnotenie aktuálnych požiadaviek na palivové špecifikácie

17. Prehodnotením dostupnosti paliva, ktoré vyhovuje špecifikáciám, sa ukázalo, že bežne dostupné druhy paliva veľmi často nevyhovujú určitému počtu špecifikačných limitov. Zmena špecifikácií v tom zmysle, aby im vyhovovali všetky dostupné druhy paliva, by sa však dotkla prísnosti týchto špecifikácií. Zmena a doplnenie 6 zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru povoľuje odchýlky od požiadaviek na palivové špecifikácie, na ktoré sa vzťahuje uplatňovanie dohodnutých korekcií. Výsledkom zmeny a doplnenia 6 bude zníženie nákladov na osvedčovanie, pretože výrobcom sa umožní používať lokálne dostupné palivá za podmienky, že sa na ne budú uplatňovať prijateľné korekcie na vylúčenie akéhokoľvek vplyvu na výsledky testov. Bez týchto zmien by výbor CAEP bol býval s veľkou pravdepodobnosťou požiadany, aby zmenil normy pre palivové špecifikácie vzhľadom na kolísanie v dodávkach paliva v budúcnosti.

Zmeny v povolení používať iné vzorky skúšobných materiálov ako nehrdzavejúca oceľ

18. Odoberanie vzoriek emisií z moderných plynových turbínových motorov si vyžaduje používanie sond z materiálov schopných odolávať veľkému teplotnému a konštrukčnému zaťaženiu, ktoré vzniká počas vysokovýkonnej prevádzky. Vo zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru sú definované špecifikácie na výrobu týchto sond a doteraz bola jediným schváleným materiálom nehrdzavejúca oceľ. Najnovšie certifikačné testy, v ktorých sa skúšali motory niektorých výrobcov s najmodernejšou technológiou za použitia nehrdzavejúcej ocele, ako je to špecifikované vo zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru, však vyústili do problémov s hardvérom na odoberanie vzoriek, čo spôsobilo finančne nákladný sklz v testovacom harmonograme. Na riešenie tohto problému sa na výrobu sond použili namiesto nehrdzavejúcej ocele materiály s väčšou odolnosťou potom, ako výrobcovia v spolupráci s certifikačnými orgánmi preukázali, že presnosť merania emisií bola zachovaná. Zmenou a doplnením 6 sa do zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru zavádza text, ktorý výrobcom umožňuje merať emisie za pomoci sond z materiálov s vhodnými tepelnými vlastnosťami za predpokladu, že tieto materiály nie sú reaktívne.

Vplyv na právne predpisy agentúry

19. V základnom nariadení sa základné požiadavky ochrany životného prostredia definujú odkazom na prílohu 16 Chicagského dohovoru. Článok 6 ods. 2 uvádza, že ak sa zmení a doplní príloha 16 Chicagského dohovoru, uskutoční sa úprava v súlade s postupom uvedeným v čl. 65 ods. 3 tohto nariadenia, aby sa dosiahol súlad základných požiadaviek ochrany životného prostredia s príslušnými normami ICAO.

20. Aj keď zmena a doplnenie 9 zväzku I prílohy 16 a zmena a doplnenie 6 zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru neobsahujú výslovné odporúčania týkajúce sa prísnosti hlukových a emisných noriem, tieto zmeny a doplnenia, ako je to vysvetlené vyššie v texte, uzatvárajú medzery a prispievajú k rovnakému zaobchádzaniu pre všetkých žiadateľov. Keďže niektoré z týchto zmien menia znenie samotných požiadaviek, vzniká potreba transponovať tieto úpravy prílohy 16 Chicagského dohovoru do práva Spoločenstva. V tomto stanovisku sa navrhuje spomínaná úprava po schválení zmeny a doplnenia 9 zväzku I prílohy 16 a zmeny a doplnenia 6 zväzku II prílohy 16 Chicagského dohovoru.

21. Agentúra preskúmala odkaz v čl. 6 ods. 1 základného nariadenia na zväzok I a II prílohy 16 a dospela k záveru, že súčasné znenie textu by mohlo vyvolať otázky, či sa majú uplatňovať iba požiadavky uvedené v posledných zmenách a doplneniach, alebo či ide o požiadavky všetkých kapitol prílohy 16. Agentúra preto pripravuje návrh nového znenia čl. 6 ods. 1 základného nariadenia (pozri prílohu: Navrhovaná úprava nariadenia).

IV. Posúdenie vplyvu na právnu úpravu

Bezpečnosť

22. Na základe týchto opatrení sa neočakávajú žiadne vplyvy na bezpečnosť.

Ekonomické vplyvy

23. Očakáva sa, že ekonomické vplyvy budú pozitívne. Dodržiavaním noriem schválených organizáciou ICAO budú európske výrobky a lietadlá registrované v Európskej únii ľahšie prijímané v rôznych častiach sveta. Očakáva sa, že súvisiace zníženie administratívnych prekážok v tomto odvetví spojené s prijatím zmien a doplnení ICAO v nezmenenej podobe bude mať priaznivý ekonomický vplyv.

Vplyvy na životné prostredie

24. Očakáva sa, že zmeny a doplnenia schválené organizáciou ICAO budú mať priaznivý vplyv na životné prostredie pretože sa predpokladá, že zavedenými zmenami sa odstránia dvojzmyselné a nejednotné formulácie, poskytnú vysvetlenia, predložia sa aktualizované údaje o najnovšom technickom pokroku a stanovia sa technicky podložené a jasne definované špecifikácie.

Sociálne vplyvy

25. Neočakáva sa žiadny vplyv na sociálnu oblasť okrem možného zmiernenia negatívneho pôsobenia leteckej dopravy na životné prostredie.

Celosvetová harmonizácia

26. Súlad právnych predpisov Spoločenstva s celosvetovým súborom predpisov schválených ICAO je zaručený iba vtedy, ak sa zmeny a doplnenia dohodnuté ICAO schvália v nezmenenej podobe.

Ďalšie letecké požiadavky mimo rozsahu pôsobenia agentúry

27. Očakáva sa, že zmeny a doplnenia budú schválené v nezmenenej podobe aj ostatnými svetovými leteckými orgánmi.

Zhrnutie a záverečné posúdenie

28. Na základe uvedených skutočností a rozhodnutia schválenom ICAO po podrobnej diskusii sa odporúča schváliť tieto zmeny a doplnenia.

V Kolíne 1. septembra 2008

P. GOUDOU
výkonný riaditeľ